

PLATFORMA ZA GRAĐANSKI ANGAŽMAN NA
TEMU

Suzbijanje

mržnje u društvu

Završno izvješće o savjetovanju – ožujak 2025.

Analizu je provela i izvješće sastavila organizacija Make.org.

Platformu je implementiralo i rasprave moderiralo društvo Open Source Politics.

**MAKE.
ORG**

**Open
Source
Politics**

SADRŽAJ

Sažetak.....	stranica 3
1. Uvod.....	stranica 4
2. Metodologija.....	stranica 5
3. Pregled.....	stranica 6
4. Iskazi s najviše glasova podrške.....	stranica 8
5. Detaljna analiza.....	stranica 10
Informiranost.....	stranica 10
Uključenost.....	stranica 12
Demokratske institucije.....	stranica 13
Poštovanje.....	stranica 14
Regulacija.....	stranica 16
Zajednička rasprava.....	stranica 17
Pozitivni poticaji.....	stranica 18
Gospodarski čimbenici.....	stranica 19
6. Zaključci.....	stranica 20

SAŽETAK

Kako bi što više građana sudjelovalo u raspravama o temama koje su bitne Europljanima, Europska komisija pokrenula je raspravu na temu Suzbijanje mržnje u društvu na Platformi za građanski angažman. Rasprava se odvijala kad i europski paneli građana i građanki o istoj temi. Na toj je platformi, dostupnoj na svim službenim jezicima EU-a, provedena internetska rasprava od 22. travnja 2024. do 28. veljače 2025.

U ovom se izvješću navode glavni zaključci internetske rasprave, grupirani u osam kategorija i 14 tema. Rezultati se odnose na važnost informiranja o mržnji, promicanja uključenosti manjina, reforme institucija kako bi se ponovno uspostavilo povjerenje, povećanja poštovanja na temelju vrijednosti europskog građanstva te jačanja globalnog upravljanja mjerama za borbu protiv mržnje.

Građani su istaknuli da su za suzbijanje mržnje u društvu bitni obrazovanje, regulacija govora mržnje, transparentnost, sudjelovanje građana i politike za smanjenje nejednakosti.

1. UVOD

Kako bi se povećalo sudjelovanje građana na razini Europe, Europska komisija uvela je nove načine uključivanja građana EU-a. Internetska rasprava na temu **Suzbijanje mržnje u društvu** održana je na Platformi za građanski angažman. U raspravi se moglo sudjelovati **od 22. travnja 2024. do 28. veljače 2025.** na svim službenim jezicima EU-a. Istodobno s raspravama u digitalnom obliku održan je i **panel građana i građanki** na kojem se raspravljalo o istoj temi. Rezultati internetskih rasprava predstavljeni su panelu **17. svibnja** na trećem (posljednjem) sastanku kako bi se povezali načini sudjelovanja na internetu i uživo.

Kako je navedeno u nastavku, na platformi za savjetovanje namijenjenoj za rasprave građana o temi **Suzbijanje mržnje u društvu** prikupljena su **244 iskaza građana, 115 komentara i 246 glasova podrške**. Zahvaljujući tom digitalnom participativnom prostoru **231 građanin** uključio se u proces i tako da izravni doprinos donošenju odluka na razini Europe.

U ovom se izvješću daje konačna analiza svih iskaza, prikupljenih i analiziranih prema **kategorijama** utvrđenima s obzirom na najčešće **teme građana** iz iskaza.

Teme rasprava u okviru savjetovanja mogu se razvrstati u **pet glavnih kategorija** (od osam) s podjednakim brojem iskaza: 1. povećanje informiranosti, 2. poticanje uključenosti, 3. demokratičnije institucije, 4. uzajamno poštovanje građana i 5. regulacija kao sredstvo smanjenja mržnje u društvu.

U ovom će se izvješću prvo opisati **metodologija analize**, a zatim dati **pregled općih aktivnosti** na platformi. Pregled sadržava brojčane podatke o sudjelovanju i opći pregled sadržaja. U izvješću se potom **svaka kategorija detaljno analizira** razradom svih **tema građana**, uključujući ogledne citate s Platforme za građanski angažman. U posljednjem se poglavlju nalazi sažetak sadržaja i kratka rasprava.

2. METODOLOGIJA

Kako bi se utvrdio sadržaj rasprave o suzbijanju mržnje u društvu na Platformi za građanski angažman¹, primijenjena je metodologija u tri koraka koja omogućuje precizno proučavanje iskaza građana o različitim temama. Osim toga, omogućuje razvrstavanje ideja u klastere i grupe kako bi se utvrdile glavne teme rasprave. Tako se postiže odgovarajuća ravnoteža između grupiranja sličnih iskaza i visoka razina detaljnosti.

1. KORAK KVANTITATIVNA ANALIZA iskaza i komentara: utvrđene su glavne kategorije iz rasprave. U tu je svrhu analitički tim primijenio tematski pristup: svaki iskaz povezan je s relevantnim temama. To je omogućilo utvrđivanje prioriteta među idejama koje su predložili građani.

2. KORAK ANALIZA ISKAZA prema kategorijama: ručno provedena kvalitativna analiza, koja je uključivala tematsko grupiranje kako bi se oblikovale „teme građana“, određene prema njihovoj učestalosti javljanja unutar kategorije.

3. KORAK razmatranje KOMENTARA I GLASOVA PODRŠKE: analizirani su svi iskazi i komentari (ako su se smatrali primjerenima), a oni najrelevantniji za ilustriranje teme posebno su istaknuti.

GLOSAR

Sudionik: građanin koji je imao barem jednu aktivnost na platformi: iskaz, komentari ili glasovi podrške.

Iskaz: pojedinačna ideja koju sudionik podijeli na platformi.

Komentar: pisane reakcije sudionika na prvotni iskaz. Komentarima se započinje rasprava na temelju prvotne teme i sudionicima omogućuje da međusobno komuniciraju.

Glas podrške: glas sudionika koji želi podržati određeni iskaz. Neki iskazi nisu dobili glasove podrške.

Kategorija: naslov pod kojim se grupiraju mišljenja iznesena u velikom broju iskaza.

Tema građana: potkategorija određene kategorije, a sastoji se od jednog ili više iskaza.

---

¹ Svi iskazi pohranjeni su na platformi kao otvoreni podaci koje bilo tko može preuzeti u obliku datoteke ako ih želi dodatno analizirati.

3. PREGLED

BROJKE

Ukupno sudjelovanje, od 22. travnja 2024. do 28. veljače 2025.

- **21084** pregleda stranice
- **231** sudionik
- **244** iskaza
- **115** komentara
- **246** glasova podrške.

Od objave privremenog izvješća (13. svibnja 2024.) na platformi je zabilježena povećana razina sudjelovanja, odnosno zaprimljeno je **148 dodatnih iskaza** (96 u svibnju 2024.) i **100 dodatnih komentara** (15 u svibnju 2024.). U analizu su uključeni novi elementi i jedna novost iz rasprave: utvrđene su dvije nove kategorije (**Demokratske institucije i Gospodarski čimbenici**). U već utvrđene teme građana dodani su novi iskazi. **U odnosu na svibanj 2024. dodane su dvije nove kategorije i četiri nove teme građana te su u pet postojećih tema građana uključeni novi elementi.**

KRATAK PREGLED SVIH KATEGORIJA I TEMA GRAĐANA

U tablici u nastavku na jednom su mjestu prikazane sve utvrđene **kategorije i teme građana**. U sljedećem se poglavlju (**4. Detaljna analiza**) sve teme detaljnije razrađuju.

U tablici je prikazan i zbroj iskaza (**Σ**) koji pripadaju određenoj kategoriji. Zbroj iskaza po kategorijama (245) veći je od ukupnog broja iskaza (244) jer se sadržaj jednog iskaza može odnositi na više kategorija.

KATEGORIJE	Σ	TEME GRAĐANA
1. INFORMIRANOST	89	1.1. Bolje informiranje novih generacija
		1.2. Cjeloživotno osposobljavanje građana
		1.3. Odgovoran politički diskurs za bolju informiranost javnosti
2. UKLJUČENOST	37	2.1. Uključivanje manjina
		2.2. Pokretanje zajedničkog djelovanja
3. DEMOKRATSKE INSTITUCIJE	28	3.1. Izgradnja okvira povjerenja u demokraciju
		3.2. Jačanje demokracije sudjelovanjem građana
4. POŠTOVANJE	22	4.1. Promicanje poštovanja i tolerancije
		4.2. Jačanje poštovanja na temelju vrijednosti europskog građanstva
5. REGULACIJA	20	5.1. Jačanje globalnog upravljanja i nadzora
		5.2. Borba protiv govora mržnje na internetu
6. ZAJEDNIČKA RASPRAVA	13	6.1. Ujedinjeni u različitosti
7. POZITIVNI POTICAJI	12	7.1. Širenje dobronamjernih poruka
8. GOSPODARSKI ČIMBENICI	10	8.1. Borba protiv siromaštva i nejednakosti

4. ISKAZI S NAJVIŠE GLASOVA PODRŠKE

Elena – 13 glasova podrške

Naslov: Polazna točka: okončajmo profitabilnost raspirivanja mržnje.

Kategorija: **POZITIVNI POTICAJI**

„Živimo u doba u kojem poduzeća imaju tek nekoliko sekundi naše pozornosti i vremena da nam ponude svoje proizvode ili usluge. To rade u okruženju koje je postalo vrlo konkurentno jer su digitalne platforme demokratizirale komunikaciju i omogućile im da dopru do bilo kojeg korisnika. ‚Negativna polarizacija‘ pokazuje da negativne vijesti i teme privlače više pozornosti od pozitivnih vijesti i tema, što poduzeća, *influenceri*, mediji i čak određeni politički sektori itekako primjećuju. Kad svoj sadržaj grade oko negativnih tema ili izrazito polariziranog govora mržnje, oni privlače pozornost korisnika. Dan-danas vrijedi: što više pogleda, to više prilika za zaradu, i čini se da smo došli do trenutka u kojem se ne preza ni pred čim da se to ostvari. Nitko nije postavio nikakve granice te dinamike, što dovodi do vrlo rizične količine i normalizacije negativnih utjecaja kojima su građani svakodnevno izloženi. Svjedočimo vrlo opasnom širenju i kulturi mržnje. Građani misle: ‚Ako je drugima toliko normalno iskazivati mržnju, zašto onda ne bi bilo i meni‘, pa se na isti način ponašaju u svojem okruženju. Da bismo uspjeli u našoj namjeri suzbijanja te kulture mržnje, nedvojbeno je da nam trebaju zakoni kojima se detaljnije uređuju ograničenja za sadržaj pun mržnje i polarizirajući sadržaj na platformama koje na njemu zarađuju, primjerice društvene mreže, javni forumi i mediji. Sloboda izražavanja za sve, no samo ako se temelji na poštovanju.“

Federico LEVA – 11 glasova podrške

Naslov: Širenje platforme EUVoice: upotreba i promicanje besplatnih softverskih platformi u okviru fediverzuma umjesto privatnih društvenih mreža

Kategorija: **REGULACIJA**

„Sva komunikacija institucija EU-a na društvenim mrežama, kao i njihova interakcija s oblikovateljima politika, trebala bi biti dostupna svim građanima na besplatnoj softverskoj platformi na kojoj se poštuju privatnost, sloboda korisnika i druga digitalna prava. Korištenjem privatnih softverskih servisa smještenih na poslužiteljima poduzeća sa sjedištem u SAD-u Komisija i druge institucije poručuju da im nije bitno da poštuju Opću uredbu o zaštiti podataka, kao ni bilo koju drugu digitalnu politiku i politiku tržišnog natjecanja kojih se Europska komisija navodno pridržava. Podržavanjem privatnih društvenih mreža institucije EU-a vrlo vjerojatno raspiruju mržnju jer je opće poznato da te društvene mreže potiču ‚visok stupanj angažmana‘ i polemike više od ičeg drugog. Takvi problemi lakše se rješavaju decentraliziranim moderiranjem i samostalnim upravljanjem izvorima sadržaja koji ne ovise o tajnom središnjem sustavu preporuka. Zahvaljujući pilotu Europskog nadzornika za zaštitu podataka, znamo da EU može krenuti u pravom smjeru. Troškovi za usluge smještaja platforme Mastodon zanemarivi su u usporedbi s proračunom Komisije za oglašavanje na društvenim medijima <https://growyourown.services/why-growing-your-own-services-is-a-good-idea/> <https://docs.joinmastodon.org/user/run-your-own/#so-you-want-to-run-your-own-mastodon->

[server](#) Kolegij povjerenika može biti primjer drugima. Izradite platformu financiranu sredstvima EU-a, podijelite poveznicu svugdje, pozovite sve pratitelje i novinare da se i oni prebace na nju.”

Karina – 10 glasova podrške

Naslov: Edukacija je ključna

Kategorija: **INFORMIRANOST**

„Prvi korak bio bi educiranje o temama kao što su govor mržnje, zločin iz mržnje i diskriminacija. Logično bi bilo da se sad usredotoči na antisemitizam i mržnju prema muslimanima s obzirom na nedavni zabrinjavajući porast takve mržnje. O tom se koraku već govori i u komunikaciji iz 2023. ‚Nema mjesta za mržnju: Europa ujedinjena protiv mržnje‘. Međutim, smatram da se takve aktivnosti trebaju poticati na više mjesta u društvu: – u školama: kako bi sva djeca od rane dobi naučila što je poštovanje i dobrotu – na internetu: pozitivniji sadržaji na društvenim mrežama, izmjena algoritama tako da prikazuju više suprotstavljenih stavova kako bi se spriječila polarizacija i stvaranje jednodimenzionalnih zajednica – u civilnom društvu: udruge, vjerske zajednice i dionici u privatnom sektoru kako bi se doprlo do što više ljudi. EU mora poticati svoje države članice da provode takve edukacije na svim razinama društva.”

Paulo – 9 glasova podrške

Naslov: Suzbijanje mržnje promicanjem pozitivnih poruka u medijima

Kategorija: **POZITIVNI POTICAJI**

„Suzbijanje mržnje u društvu složen je i dugotrajan proces. Promicanje pozitivnih uzora i medijskih poruka može pomoći u borbi protiv negativnih stereotipa koji često raspiruju govor mržnje i zločine iz mržnje. To podrazumijeva da se (u medijima) da prednost porukama koje promiču poštovanje te raznolike kulture, uvjerenja i identitete.”

Alfons – 7 glasova podrške

Naslov: Obrazovanjem protiv mržnje u društvu

Kategorija: **INFORMIRANOST**

„Temelji za miroljubiv i socijalan suživot moraju se izgraditi već u školi. Mržnja na školskim dvorištima mora se kontinuirano suzbijati.”

5. DETALJNA ANALIZA

U nastavku se detaljnije analiziraju pojedinačne kategorije. U tu se svrhu posebno analizira svaka tema građana i objedinjuju razni aspekti iskaza.

1. KATEGORIJA: INFORMIRANOST

Iskazi u ovoj kategoriji odnose se na educiranje javnosti o tome kako prepoznati mržnju u društvu i boriti se protiv nje. U njima se poziva na bolje informiranje građana o načinima prepoznavanja i suzbijanja mržnje u društvu.

Tema građana 1.1.: Povećanje informiranosti novih generacija

ANALIZA teme

U iskazima se poziva na obrazovanje djece od rane školske dobi. Nove generacije potrebno je podučiti kako spriječiti normalizaciju govora mržnje kako bi pak one mogle tu poruku prenijeti drugima. To bi se moglo postići uvođenjem specijaliziranih predmeta u škole ili provedbom igračih aktivnosti u kojima sudjeluju udruge specijalizirane u tom području. Istaknuta je i važnost medijskog obrazovanja: sudionici pozivaju na širenje informacija o tome kako prepoznati lažne vijesti. Općenito se ističe i važnost roditeljskog nadzora.

Izdvojeni ISKAZI

Claire, 3 glasa podrške

„Organizirajte u školama radionice kako bi se učenici mogli bolje međusobno razumjeti, prihvatiti razlike. Osmislite igre s ulogama da vide kako je biti u koži drugog učenika.”

Joazef, 3 glasa podrške

„Volio bih da se više ulaže u promicanje medijske pismenosti stanovništva kako bi građani lakše prepoznali laži i kritički sagledali razne poluistine, obmane ili druge izrazito neobjektivne poruke. To bi se moglo postići, primjerice, tako da se u osnovnim i srednjim školama, ili čak na sveučilištima, uvedu predmeti kojima se nastoji poboljšati medijska pismenost.”

Tema građana 1.2.: Cjeloživotno osposobljavanje za građane

ANALIZA teme

Ističe se da su preventivne poruke važne i u poslovnom okruženju: smatra se da su poduzeća prenositelji informacija za odrasle zaposlenike. Građani koji su sudjelovali na Platformi za građanski angažman smatraju da je stručno osposobljavanje koristan alat za to.

Izdvojeni ISKAZI

Karine, 10 glasova podrške

„Prvi korak bio bi educiranje o temama kao što su govor mržnje, zločin iz mržnje i diskriminacija (...). Smatram da se takve aktivnosti trebaju poticati na više mjesta u društvu: u školama, na internetu, u civilnom društvu...”

Chiara, 0 glasova podrške

„Mjesečni sastanci usmjereni na jačanje svijesti i informiranje o poštovanju i jednakosti na radnom mjestu.”

Tema građana 1.3.: Odgovoran politički diskurs za bolju informiranost javnosti

ANALIZA teme

Građani su istaknuli da političari imaju velik utjecaj na oblikovanje javnog mišljenja i odgovor šire javnosti na razne društvene polemike. Stoga je odgovornost političara, s jedne strane, da ne šire niti raspiruju govor mržnje u društvu i, s druge strane, da osude svaki oblik govora mržnje koji se može pojaviti u javnim raspravama.

Izdvojeni ISKAZI

Myr, 2 glasa podrške

„Kako bismo izbjegli mržnju u društvu, političari bi u medijima trebali izbjegavati širenje mržnje i podržati međusobno razumijevanje svih građana. I prema svima se odnositi na isti način. Želimo mir.”

Gerhard, 0 glasova podrške

„Kad sagledate politički život u posljednjih 10 godina, izrazito se povećao udio govora mržnje u društvu. (...) Pojam mržnja inače se nije upotrebljavao. Tek se u nekoliko nedavnih izjava, osobito osoba koje kritiziraju aktualne političke odluke, to sve više naziva mržnjom.”

2. KATEGORIJA: UKLJUČENOST

Ova kategorija obuhvaća teme koje se odnose na stvaranje osjećaja uključenosti i jedinstva radi borbe protiv mržnje u društvu.

Tema građana 2.1.: Uključivanje manjina

ANALIZA teme

U iskazima se poziva na donošenje politika suzbijanja diskriminacije radi uključivanja manjina te suzbijanja isključenosti i mržnje. To bi se moglo postići utvrđivanjem kvota za nedovoljno zastupljene skupine na sveučilištima, podrškom manjinama, uključivanjem i uvažavanjem osoba s (nevidljivim) invaliditetom i donošenjem politika koje uključuju određene manjine (npr. zajednica LGBTQI+). Pitanje uključivanja migranata također je spomenuto u raspravi: u nekoliko iskaza predlaže se da se postupak integracije olakša ponudom jezičnih tečajeva, osposobljavanja i radnih mjesta u sektorima u kojima nedostaje radne snage.

Izdvojeni ISKAZI

Miraç, 1 glas podrške

„Može se potaknuti sveučilišta u cijelom EU-u da odrede kvote za nedovoljno zastupljene skupine...”

Lismary, 1 glas podrške

„Iako se u mnogim europskim zemljama govori o socijalnoj uključenosti, mnogi i dalje diskriminiraju i isključuju imigrante, čime im se ostavlja malo prostora za razvoj u europskoj zajednici. U svojem iskazu predlažem da se poboljšaju politike za imigrante kako bi mogli napredovati u tim zemljama te pridonijeti gospodarskoj diversifikaciji i pravičnom razvoju.”

Tema građana 2.2.: Pokretanje zajedničkog djelovanja

ANALIZA teme

Građani su svjesni da u borbi protiv mržnje moraju sudjelovati svi: institucije, nevladine organizacije, zajednice i pojedinci. Kako bismo se borili protiv mržnje u društvu, trebamo poticati kulturne razmjene organizacijom događanja kojima se promiče raznolikost. To bi moglo uključivati događanja na kojima se osobe iz različitih kultura i različitih podrijetla susreću i razmjenjuju ideje. Moglo bi uključivati i aktivnosti za djecu iz raznolikih četvrti kako bi se osobe različitih podrijetla mogle susresti i komunicirati. U tom smislu građani veliku vrijednost

pridaju sportu: sudionici su istaknuli važnost društvenih veza i osobnog razvoja u klubovima ili volonterskim aktivnostima.

Izdvojeni ISKAZI

Anh, 1 glas podrške

„Razumijevanju drugih kultura i suosjećanju s ljudima drukčijeg podrijetla mogu doprinijeti kulturna događanja, učenje stranog jezika i osjećaj zajedništva.”

Finn, 3 glasa podrške

„Trebali bismo promicati sport na lokalnoj razini jer sportaši prakticiraju ferplej u dobrim uvjetima. Osim toga, sportski klubovi nisu samo mjesto za zajedničke treninge nego i za razmjenu ideja. Kultura volontiranja u mnogim europskim zemljama jača osjećaj zajedništva u društvu, osobni razvoj, umrežavanje te osjećaj smisla i ispunjenosti pojedinca. Promicanje sporta podrazumijeva smanjivanje mržnje i poticanje demokracije.”

3. KATEGORIJA: DEMOKRATSKE INSTITUCIJE

Ova kategorija obuhvaća iskaze o nepovjerenju građana u demokraciju, njezine institucije i protok informacija. U njoj se govori i o konkretnim rješenjima za veće sudjelovanje građana.

Tema građana 3.1.: Izgradnja okvira povjerenja u demokraciju

ANALIZA teme

Građani se slažu da su naša društva sve manje demokratska. Na to upućuju iskazi u kojima se ističe da se odluke nameću građanima bez prethodnog savjetovanja s njima. Korupcija se smatra jednim od ključnih problema, koji treba riješiti odlučnim i transparentnim mjerama na europskoj razini. Nema povjerenja u izabrane dužnosnike zbog neispunjenih obećanja i utjecaja lobističkih skupina. Među ostalim, dezinformacije u medijima, u kojima prevladavaju privatni interesi, dodatna su prijetnja demokraciji. Građani predlažu da se tome doskoči utvrđivanjem viših novinarskih standarda. Kao moguća rješenja navode se i medijsko obrazovanje i opsežnija javna savjetovanja.

Izdvojeni ISKAZI

Brigitte, 3 glasa podrške

„Koncentracija medija u rukama bogatih moćnika otrov je za demokraciju: kao prvo, mediji ovise o jednoj osobi i stoga će biti skloni širiti informacije koje u pozitivnom svjetlu prikazuju

njihova vlasnika, njegove aktivnosti, njegove prijatelje političare, njegovu ideologiju. To znači da sloboda i pluralizam više ne postoje. Kao drugo, privatnim medijima bitna je samo dobit, pa novinari moraju pisati priče koje ju donose (novac, klikovi...) umjesto onih koje služe informiranju ili razvoju kritičkog razmišljanja.

Julian, 2 glasa podrške

„Korupcija je rak koji uništava povjerenje u demokraciju i ugrožava europski projekt. Borba protiv korupcije mora biti među glavnim prioritetima EU-a. Duboko vjerujem da se borba protiv korupcije mora voditi na razini Unije [...]. Stoga je za učinkovito rješavanje tog sveprisutnog problema neophodno zajedničko i koordinirano djelovanje na razini EU-a.”

Tema građana 3.2.: Jačanje demokracije sudjelovanjem građana

ANALIZA teme

Građani predlažu nekoliko rješenja za povećanje demokratskog sudjelovanja, na primjer redovitu organizaciju referendumima ili građanskih konvencija radi donošenja odluka o važnim političkim pitanjima. Predlažu izradu digitalnih platformi, kao što je virtualni parlament, koje će omogućiti raspravu i donošenje zajedničkih odluka bez hijerarhije. Zalažu se za veću transparentnost i decentralizaciju moći kako bi se zajamčilo da se čuju glasovi lokalnih zajednica. Neki naposljetku pozivaju na uspostavljanje izravnijih mehanizama koji bi građanima omogućili da imaju stvarni utjecaj na javne odluke.

Izdvojeni ISKAZI

Arayik, 0 glasova podrške

„Virtualni parlament može postati jaka platforma na kojoj građani mogu bez ustručavanja iznijeti svoje stavove i misli bez mržnje ili diskriminacije. Među glavnim ciljevima virtualnog parlamenta bit će stvaranje okruženja u kojem građani, neovisno o identitetu ili stavovima, mogu raspravljati o svim pitanjima i zajedno donositi odluke.”

Gülşah, 2 glasa podrške

„Poticanje sudjelovanja članova lokalnih zajednica unaprijedilo bi nacionalne politike.”

4. KATEGORIJA: POŠTOVANJE

Ova kategorija obuhvaća iskaze o promicanju tolerancije i poštovanja kulturne, etničke i rodne raznolikosti u okviru školskih programa i europskog građanstva.

Tema građana 4.1.: Promicanje poštovanja i tolerancije

ANALIZA teme

Građani pozivaju na jače poticanje građana na poštovanje različitosti kultura, religija, podrijetla i spolne orijentacije. Da bi se mogla postići tako visoka razina poštovanja, potrebno je razmotriti provedbu nekoliko mjera: organizacija događanja na kojima se građani različitih podrijetla mogu upoznati i razmjenjivati ideje, osmišljavanje predmeta u kojima se promiče poštovanje u školama, uvođenje programa za sve uzraste kojima se promiče poštovanje i tolerancija.

Izdvojeni ISKAZI

Alain, 1 glas podrške

„Da bismo suzbili govor mržnje, neophodno je da ljudi dijele slične vrijednosti, čak i ako nisu nužno potpuno iste. Stoga je važno da te vrijednosti, koje su već nekoliko stoljeća europske vrijednosti, poštuju i primjenjuju Europljani ili oni koji to žele postati.”

Isabel, 1 glas podrške

„Čini mi se da bismo trebali uvesti programe međusobnog poštovanja u školama. Škola mora djeci osigurati alate za borbu protiv mržnje i nasilja. Obrazovanje je temelj na kojem se djecu podučava empatiji kako bi se izgradilo solidarno društvo. Mogao bi se razraditi takav program.”

Tema građana 4.2.: Jačanje poštovanja na temelju vrijednosti europskog građanstva

ANALIZA teme

Građani pozivaju Europu na bolje informiranje o njezinim vrijednostima, posebno u obliku brošure o Povelji o ljudskim pravima, kako bi se ojačao koncept europskog građanstva. Predlažu osnivanje neovisnog etičkog vijeća koje će osiguravati usklađenost odluka EU-a s tim načelima. EU bi usto trebala odmah sankcionirati diskriminaciju i govor mržnje u državama članicama. Neophodnim se smatra i razvoj obrazovnih aktivnosti o europskim vrijednostima, uključujući učenje jezika i tečajeve o recipročnosti. Naposljetku, suradnja i transparentnost unutar europskih institucija smatraju se ključnima za ponovnu uspostavu povjerenja i poštovanja.

Izdvojeni ISKAZI

Lisbeth, 0 glasova podrške

„Predlažem da EU informira sve građane EU-a o vrijednostima sadržanima u Europskoj povelji o ljudskim pravima u jednostavnoj e-poruci s konkretnim primjerima skupljenima u lijepu brošuru koja će se ponuditi svakom građaninu. Tako će se svakodnevno moći vidjeti primjeri tih vrijednosti u praksi.”

Francesco, 1 glas podrške

„Kako bismo se suprotstavili mržnji, mislim da bismo trebali raditi na ujedinjavanju građanstva u Europi. Možemo nadići granice nacionalizma i izgraditi novi svijet koji se temelji na boljitku koji proizlazi iz nenasilja i na aktivnom slušanju.”

5. KATEGORIJA: REGULACIJA

Ova kategorija obuhvaća iskaze o stvaranju sustava za praćenje govora mržnje i upozoravanje na takve sadržaje, osobito na internetu.

Tema građana 5.1.: Jačanje globalnog upravljanja i nadzora

ANALIZA teme

Sudionici su iznijeli ideju o regulaciji govora mržnje u društvu i upravljanju njime. To bi se moglo postići pružanjem opće, financijske i pravne potpore organizacijama civilnog društva koje se bore protiv govora mržnje. Građani zagovaraju i uspostavljanje globalnih certifikacijskih sustava za nadzor govora mržnje. Ističu ulogu europskih institucija u tome i pozivaju na donošenje europskih javnih politika i pravnog okvira te komunikaciju o toj temi.

Sudionici su predložili i izradu alata kao što su platforme, portali, europski posrednici za društvene mreže, kao i nadzor govora mržnje i upozoravanje na njega putem algoritama.

Izdvojeni ISKAZI

Hanna, 1 glas podrške

„Pružiti financijsku i pravnu potporu organizacijama civilnog društva koje se bore protiv mržnje na internetu. Donijeti odgovarajuće zakone.”

Marek, 1 glas podrške

„Smatram da je internet prepun teorija zavjere ili *memova* o drugim narodima. Predlažem da se izradi portal na kojem bi se navodile stvarne činjenice, koji bi bio objektivan i na kojem bi se govorilo i o teškim pitanjima bez izostavljanja informacija jer upravo izostavljanje potiče stvaranje novih teorija zavjere. Mislim da bi se poveznica na taj portal EU-a trebala staviti na svako mjesto na internetu na kojem se govori o nacionalnim manjinama ili agresiji prema bilo kojoj skupini.”

Tema građana 5.2.: Borba protiv govora mržnje na internetu

ANALIZA teme

Sudionici smatraju da je regulacija društvenih mreža na kojima se širi govor mržnje neophodna. U svrhu regulacije tih platformi pozivaju na to da se korisnicima omogući prijavljivanje govora mržnje na europskim društvenim mrežama (gumb kojem se lako pristupa) i da ga se sankcionira, te se autori govora mržnje na internetu izbace s njih, prvenstveno zabranom anonimnih objava na društvenim mrežama. Građani ističu i potrebu za jačanjem odgovornosti samih platformi za govor mržnje te za jednostavnijim djelovanjem EU-a protiv tih platformi.

Izdvojeni ISKAZI

Danilo, 0 glasova podrške

„Ostaviti anonimne komentare koji krše propise na internetu, bez mogućnosti pojašnjenja. Često zbog prelaska granice.”

Pierre, 0 glasova podrške

„Natjerajte vlasnike društvenih mreža (Facebook, X, Instagram itd.) da odgovaraju za ono što se objavljuje na njihovim stranicama i omogućite da se pokrene sudski postupak protiv njih ako ne reguliraju govor mržnje, poticanje na uzimanje droge, samoubojstvo itd.”

6. KATEGORIJA: ZAJEDNIČKA RASPRAVA

Ova kategorija obuhvaća iskaze o stvaranju sustava za praćenje govora mržnje i upozoravanje na takve sadržaje, osobito na internetu.

Tema građana 6.1.: Ujedinjeni u različitosti

ANALIZA teme

Na Platformi za građanski angažman građani su istaknuli da je potrebno stvoriti koheziju unutar društva tako da se građane potakne na raspravu o raznim temama. Te razmjene omogućile bi građanima da saznaju nešto više o mnoštvo tema i upoznaju se s raznim stavovima i kulturama. Time bi sama javnost demokratski i civilizirano smišljala načine da se pomire razlike u društvu i stvori osjećaj zajedništva. To bi pridonijelo i ujedinjenosti društva. Poticanje takvih razmjena ujedno bi pomoglo spriječiti da pobornici ekstrema preuzmu glavnu riječ.

Sudionici smatraju da bi se takve rasprave mogle odvijati na europskim i nacionalnim seminarima – u školama, sveučilištima i na javnim mjestima – ili u

okviru programa kojima se promiče razumijevanje, tolerancija i suosjećanje u borbi protiv predrasuda i diskriminacije.

Izdvojeni ISKAZI

Sidharta, 0 glasova podrške

„Više interakcija s ljudima drugih rasa i boje kože. Možda stvaranje zajednice ili otvorenog foruma. Može se osmisliti i program za informiranje ljudi o drugim kulturama. Portal na kojem ljudi mogu podijeliti svoje probleme i načine na koje se nose s njima.”

Marta, 2 glasa podrške

„Mislim da je bitno organizirati rasprave, okrugle stolove i radionice na kojima se mogu civilizirano sagledati suprotstavljeni stavovi da bi se naučilo kako se sporazumjeti i suprotstaviti lažnim informacijama.”

7. KATEGORIJA: POZITIVNI POTICAJI

U iskazima u ovoj kategoriji ističu se brojni načini na koje se građane može potaknuti da se međusobno podupiru i pokazuju uzajamno poštovanje, ponajprije na društvenim mrežama, u školama ili kao volonteri.

Tema građana 7.1.: Širenje dobronamjernih poruka

ANALIZA teme

Građani smatraju da je u borbi protiv mržnje u društvu presudno da se općenito ne šire zloćudne poruke. Istaknuli su da bi trebalo popularizirati širenje pozitivnih poruka koje potiču dobrotu i uzajamnu pomoć te promicati poštovanje i raznolikost kultura, uvjerenja i identiteta.

Te poruke trebalo bi širiti na društvenim mrežama, u promidžbenim kampanjama, školama, a trebale bi ih promicati i utjecajne medijske ličnosti.

Izdvojeni ISKAZI

Helena, 13 glasova podrške

„Kako bismo uspjeli u našoj namjeri suzbijanja te kulture mržnje, nedvojbeno je da nam trebaju zakoni kojima se detaljnije uređuju ograničenja za sadržaj pun mržnje i polarizirajući sadržaj na platformama koje na njemu zarađuju, primjerice društvene mreže, javni forumi i mediji.”

Mary, 0 glasova podrške

„Oduzimati moć mržnji. U osobnim interakcijama na javnim mjestima... nastaviti se smiješiti, zadržati pozornost, biti ljubazni! Promicati međuvjerska, međukulturna mjesta, događanja radi boljeg razumijevanja tuđih stavova.”

8. KATEGORIJA: GOSPODARSKI ČIMBENICI

U iskazima u ovoj kategoriji preispituju se odrednice mržnje u društvu, koje mogu proizlaziti i iz socijalnih i gospodarskih nejednakosti koje bi stoga trebalo pokušati savladati političkim djelovanjem.

Tema građana 8.1.: Borba protiv siromaštva i nejednakosti za smanjenje mržnje

ANALIZA teme

Građani ističu da gospodarske i socijalne nejednakosti raspiruju mržnju i isključivanje unutar EU-a. Pozivaju na donošenje politika pravedne preraspodjele koje se temelje na solidarnosti i djelotvornoj upotrebi europskih strukturnih fondova, te na jednak pristup obrazovanju. Smatraju bitnima borbu protiv siromaštva i inicijative za mentalno zdravlje. Sudionici su istaknuli i ulogu uključivih politika i socijalne pravde u sprečavanju podjela između socijalnih i geografskih skupina. Naposljetku, zahtijevaju sankcioniranje zloupotrebe gospodarske moći i pružanje veće potpore regijama u nepovoljnom položaju.

Izdvojeni ISKAZI

Nick, 1 glas podrške

„TREBALI bismo utrošiti taj novac na financiranje i podupiranje područja na kojima žive osobe s niskim primanjima. Takva područja diskriminira se i na lošem su glasu pa bi rješavanjem tog pitanja svi postali ravnopravni.”

Sven-Owe, 0 glasova podrške

„Politike EU-a moraju se temeljiti na pretpostavci da će svi građani EU-a u duhu solidarnosti uživati u blagostanju, što će dovesti do uključenosti. Ako se ne ostvari ta ambicija, stvara se ‚De och Vi läge‘ (Oni i Mi), čiji je glavni pokretač mržnja. To može uključivati razlike između urbanih i ruralnih područja, kao i razlike između socioekonomskih skupina.”

I. ZAKLJUČCI

Rasprava na temu **Suzbijanje mržnje u društvu** na Platformi za građanski angažman važan je korak naprijed u olakšavanju sudjelovanja građana u višejezičnim internetskim raspravama na europskoj razini. Kako je navedeno u izvješću, ona je uvelike pomogla da se za vrijeme savjetovanja, koje je trajalo **od 22. travnja 2024. do 28. veljače 2025.**, oblikuje jasna zajednička vizija za **Suzbijanje mržnje u društvu** u EU-u. Spajanje internetskih iskaza i mišljenja s rasprave panela građana i građanki obogatilo je dijalog i omogućilo da se pri oblikovanju konačnih zaključaka uzme u obzir velik broj raznih perspektiva.

Tijekom angažmana pokazalo se da se sudionici uglavnom slažu kad je riječ o nekoliko ključnih kategorija, među ostalim o **INFORMIRANOSTI**, koja se postiže podučavanjem novih generacija o tome kako prepoznati govor mržnje i promicanjem medijske pismenosti. Potreba za većom **UKLJUČENOSTI** pokazuje da je važno integrirati manjine, boriti se protiv diskriminacije i **poticati zajedničko djelovanje** u okviru kulturnih razmjena i sporta. U kategoriji **DEMOKRATSKE INSTITUCIJE** ističe se potreba za **sudjelovanjem građana**, većom transparentnosti i borbom protiv korupcije i dezinformacija. U iskazima u kojima je istaknuta potreba za više **POŠTOVANJA** izraženo je zalaganje za **promicanje međusobnog razumijevanja** u okviru kulturnih i obrazovnih inicijativa. Građani koji pozivaju na veću **REGULACIJU** smatraju da se govor mržnje može suzbiti strožim **pravnim okvirima** i primoravanjem internetskih platformi na **preuzimanje odgovornosti**. Preostale utvrđene kategorije uključuju **ZAJEDNIČKU RASPRAVU**, **POZITIVNE POTICAJE** i **GOSPODARSKE ČIMBENIKE**.

Ukratko, građani se zalažu za proaktivne mjere za borbu protiv mržnje, koje su usmjerene na **obrazovanje, regulaciju i promicanje uzajamnog poštovanja**. Pozivaju na uključivije društvo s pravednim mogućnostima i **transparentnije demokratske procese**. Rješenja uključuju sudjelovanje građana u okviru zajedničkog djelovanja i dijaloga te upotrebu **europskih institucija za borbu protiv nejednakosti**, govora mržnje i **dezinformacija** kako bi se stvorilo povezanije i transparentnije društvo. Ovo je savjetovanje obuhvatilo širok raspon ideja i prijedloga europskih građana i **ukazalo na potrebu za zajedničkim pristupom suzbijanju mržnje u društvu usmjerenim na djelovanje**.

Treba naglasiti da opisani rezultati nisu u potpunosti reprezentativni. No ipak su izvor novih korisnih ideja i pomažu u boljem razumijevanju tema koje građani smatraju najbitnijima. Europa neprestano radi na suzbijanju mržnje u društvu, pa doprinos građana može biti ključan za oblikovanje politika koje su učinkovite i koje javnost uvelike podržava.